

Αριθμ.. Πρωτ.: 1021

Έν Τρικάλους τῇ 16^η Νοεμβρίου 2015.

Ε Γ Υ Ψ Λ Ι Ο Σ 2^α

Π ρ ό ς

Τούς Πανοσιολ. Ίεροκήρυκας,

Τούς Πανοσιολ. καί Αίδεσ. Έφημερίους

τῆς καθ' ἡμᾶς Ίερᾶς Μητροπόλεως

Εἰς τὰς ἑδρας των.

Ἀγαπητοί μου πατέρες καί ἀδελφοί, χαίρετε ἐν Κυρίῳ!

Ἀρχόμεθα, σύν Θεῷ, τῆς ποιμαντορίας μας, τήν ὁποία ἡ Σεπτῇ Ίεραρχία τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, «ψήφοις κανονικαῖς καί δοκιμασίᾳ», μᾶς ἐνεπιστεύθη καί ἐπιθυμοῦμε διά τῆς παρούσης νά χαιρετίσουμε ἅπαντας, «ἀσπαζόμενοι ὑμᾶς φιλήματι ἀγίῳ» (Ρωμ. 16, 16). Μέχρι τοῦδε ἤμασταν «ὡς εἰς ἐξ ὑμῶν» (Γεν. 3,22). Τό αὐτό ἐπιθυμοῦμε νά παραμείνουμε καί ἐφεξῆς. Νά ἀσκήσουμε τά καθήκοντα, τά ὁποία ἀπορρέουν ἐκ τῆς διακονίας μας, ἐν ἀγάπῃ καί μετά σεβασμοῦ πρὸς τόν καθένα ἐξ ὑμῶν τόσο γιά τό ἔργο ὅσο καί γιά τήν ἀφιέρωσή σας στήν Ἐκκλησία μας. Καί θέλουμε νά πιστεύουμε ὅτι αὕτη εἶναι καί ἡ δική σας ἐπιθυμία. Τοῦτο βεβαίως δέν συνεπάγεται ὅτι ὁ καθένας ἐξ ὑμῶν δέν θά γνωρίζει καί δέν θά κατανοεῖ τήν θέσιν, τίς εὐθύνες καί τά καθήκοντά του, τόσο ἔναντι τοῦ Θεοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας ὅσο καί ἔναντι τοῦ Ἐπισκόπου του. Διότι ἡ σχέση ἔχει νόημα ὅταν γνωρίζουμε καί ἐμπράκτως ἀποδεχόμεσθε τήν τάξιν καί τήν ἱεραρχία.

Θέλω λοιπόν νά πιστεύω ὅτι θά διαφυλάξουμε πρωτίστως τήν ἐνότητα καί τήν ἀμοιβαία ἀγάπην, ὅτι θά αἰσθανόμεθα ὡς οἱ ἀγαπητοί ἀδελφοί καί συλλειτουργοί, ὅπως ἀνακύπτει ἐκ τῆς πίστεως ὅτι ἐν τῇ Θεῇ Εὐχαριστίᾳ ἡ Ἐκκλησία, ἀλλά καί θά ἰσχύει γιά ὅλους μας τό «ὅπου ὁ Ἐπίσκοπος ἐκεῖ καί ἡ Ἐκκλησία» (Ἅγιος Ἰγνάτιος Ἀντιοχείας) καί ὅτι τίποτε δέν θά γίνεται «δίχα τῆς γνώμης τοῦ Ἐπισκόπου» (Ἀποστολικοὶ Κανόνες). Ἡ γνώμη αὕτη θά εἶναι κατά πρόθεσιν ἀδελφική. Θά ἔχει ὡς στόχο τήν πνευματική καί ἐκκλησιολογική μας προαγωγή. Τήν στήριξιν στό πνευματικό καί ποιμαντικό ἔργο. Τήν ἀξιοποίηση τῶν εὐκαιριῶν πού ὁ χρόνος ὡς «καιρός εὐπρόσδεκτος, καιρός σωτηρίας» (Β' Κορ. 6,1) μᾶς παρέχει. Τήν δυνατότητα ὁ Ἐπίσκοπος, πέρα ἀπό τά δικά του καθήκοντα καί τίς δικές του πρωτοβουλίες, νά χαίρεται μέ τήν κατά Θεόν πρόοδο ὅλων, τῶν ἐνοριῶν, τῶν ἱερῶν μονῶν, ἀλλά καί τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ἐπίσης καί τοῦ καθενός προσωπικῶς.

Θέλω νά γνωρίζετε ὅτι ἡ πόρτα τοῦ γραφείου μου, ὅπως καί ἐκεῖνη τοῦ Σεβασμιωτάτου γέροντός μας κ. Αλεξίου, ἀλλά καί ἡ πόρτα τῶν καρδιῶν μας θά εἶναι ἀνοιχτή πρὸς ἅπαντας. Ὅτι θέλω νά μέ ἐνημερώνετε χωρίς οἰονδήποτε δισταγμό καί φόβο τόσο γιά τίς πρωτοβουλίες σας, ὅσο καί γιά οἰοδήποτε ζήτημα ἀνακύπτει τόσο κατά τήν ἱερατική διακονία σας, ἀλλά καί, ὅσο εἶναι ἀπαραίτητο, στήν προσωπική, οἰκογενειακή

καί πνευματική σας κατάσταση. Τοῦτο ὄχι διότι επιθυμῶ νά ἐλέγξω τήν ζωή σας. Εἶναι ἄλλωστε ἡ ἐποχή μας τόσο διαφανής, τίποτε δέν μπορεί νά παραμείνει κρυπτόν, ἐξαιτίας καί τῆς τεχνολογίας, ἀλλά καί τῆς δυνατότητος μεταδόσεως τῶν πληροφοριῶν, ὥστε ἡ προσποίηση ὅτι δέν συμβαίνει κάτι μᾶλλον ματαιία καθίσταται. Καί αὐτό εἶναι καλό ἀπό μία πλευρά. Ὅφείλουμε νά εἴμαστε εἰλικρινεῖς καί τήν ἴδια στιγμή ὁ ἕνας νά στηρίζει τόν ἄλλον, κατὰ τό βιβλικό λόγιον «ἀδελφός ὑπό ἀδελφοῦ βοηθούμενος ὡς πόλις ὀχυρά» (Παροιμ. 18,19). Ἐπιπροσθέτως, εἴμεθα συνεργάτες σέ ἕνα ἔργο αἰωνιότητος. Καμία συνεργασία δέν δύναται νά καρποφορήσῃ ἄνευ εἰλικρινείας, καμία σχέση δέν δύναται νά σταθεῖ ἐφόσον ὑπάρχει κρυψίνουα.

Ἔχουμε τό προνόμιον καί τήν εὐλογία νά βρίσκεται πλησίον ἡμῶν τε καί ὑμῶν ὁ χειροτονήσας τοὺς πλείστους ἐξ ὑμῶν καί στηρίξας ἅπαντας, ὁ γέροντάς μας Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Ἀλέξιος. Θά εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος μέ τήν πείρα του καί τίς συμβουλές του, θά μᾶς βοηθᾷ σέ οἰανδήποτε δύσκολη περίσταση. Θά εἶναι ὅμως καί αὐτός, ὁ ὁποῖος μέ τήν προσευχή του καί τήν μνημόνευση ὅλων μας στό ἱερό θυσιαστήριον, θά συμβάλῃ ὥστε ἡ νέα ἀρχή στήν πορεία τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας νά εὐοδοῦται καί νά εὐλογεῖται παρὰ Θεοῦ. Εἶναι αὐτονόητον ὅτι ὁ σεβασμός καί ἡ τιμή ὅλων μας πρὸς τό πρόσωπόν του εἶναι ἀπαραίτητη προϋπόθεση καί ἐφεξῆς.

Ἐρχομαι τώρα νά ἐπισημάνω ὁρισμένα σημεῖα, τά ὁποῖα ζητῶ νά προσεχθοῦν καί νά τηρηθοῦν, ὡς κατευθυντήριες γραμμές στήν διακονία τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας.

A. Θεία Λατρεία

1. Σέ ὅλες τίς Θεῖες Λειτουργίες, κατὰ τήν μνημόνευση τῆς Μεγάλης Εἰσόδου, θά ξεκινᾶτε ὡς ἐξῆς: **«Τοῦ Πατρὸς καί Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Χρυσοστόμου, Ἀλεξίου ἀρχιερέως καί πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος».** Ὡσαύτως παρακαλῶ καί κατὰ τήν μνημόνευση στήν Προσκομιδή, μετὰ τόν ἐπίσκοπον, νά μνημονεύετε τό **«Ἀλεξίου ἀρχιερέως».**

2. Καθιερώνουμε τήν πρώτη Κυριακή τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου στόν Μητροπολιτικό Ναό τοῦ Ἁγίου Νικολάου νά ἐορτάζεται ἡ σύναξις πάντων τῶν ἐν Τρίκκῃ Ἁγίων, μέ ὑποδοχή τό ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου τῶν ἱερῶν λειψάνων τῶν τοπικῶν μας Ἀγίων, πανηγυρικό Ἀρχιερατικό Ἑσπερινό καί στήν συνέχεια λιτανεία. Ἡ συμμετοχή ὅλων θά εἶναι ὑποχρεωτική. Τήν ἀγιώνυμον ἡμέραν, Κυριακή, θά γίνεται Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία, ἐνῶ ἡ Ἱερά Μητρόπολις θά καταρτίσῃ πρόγραμμα ἱερῶν ἀκολουθιῶν, ὥστε νά μπορεῖ ὁ λαός νά τιμήσῃ τοὺς Ἁγίους μας.

3. Ὅφείλετε, κατὰ τό μέχρι τοῦδε ἰσχύον πρόγραμμα ἱερῶν ἀκολουθιῶν νά τελεῖτε καθημερινῶς στίς ἐνορίες σας τουλάχιστον τήν ἀκολουθία τοῦ Ὁρθροῦ καί τήν ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ καί νά λειτουργεῖτε, πλήν τῶν Κυριακῶν, καί σέ ὅλες τίς δεσποτικές καί θεομητορικές ἐορτές, καθὼς καί ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν κυριωτέρων Ἀγίων. Τοῦτο ἰσχύει καί γιά τά χωριά. Ἡ καλλιέργεια τοῦ λειτουργικοῦ ἥθους εἶναι τό πρῶτιστον γιά τόν λαόν μας, καί τό δικό μας ἀπαρέγκλιτον καθήκον, γιά τόν πνευματικό μας ἀνεφοδιασμό.

4. Παρακαλῶ νά χτυπᾷ τίς καθημερινές ἡ καμπάνα, στόν Ὁρθρον καί στόν Ἑσπερινόν. Νά χτυπᾷ ὅμως μόνο μία καί ὄχι ὅλες (ἐφόσον ὑπάρχει μηχανισμός) καί γιά λίγο. Δέν ὑπάρχει λόγος, ἰδίως τό πρωί, νά ἐρχόμαστε σέ προστριβές μέ ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι δέν θέλουν νά πιστεύουν. Ἐξάλλου, σύμφωνα μέ σύσταση τῆς Ἱερᾶ Συνόδου, τά ἐξωτερικά ἡχεῖα στοὺς ναοὺς δέν ἐπιτρέπεται νά μεταδίδουν τίς ἐντὸς τελούμενες ἱερές

ἀκολουθίες, παρεκτός τήν Μεγάλη Ἑβδομάδα καί κατά τίς πανηγύρεις καί τότε πάλι μέ διακριτικότητα. Ὄταν τελεῖτε πάλι ἀγρυπνία ἐντός τοῦ ναοῦ σας, παρακαλῶ οἱ πολυέ-
λαιοι νά εἶναι σβηστοί. Νά διαφυλάττουμε τήν κατάνυξη καί τό ἥθος τῆς ἀγρυπνίας. Ἀκόμη, κατά τήν πανήγυρη τοῦ ναοῦ σας δέν θέλω νά τοποθετεῖτε τήν εἰκόνα τοῦ
ἐορταζομένου Ἀγίου σέ ἐξέδρα στό κέντρο τοῦ ναοῦ, ἐκτός ἐάν ἔχει ἔρθει γιά προσκύνη-
μα κάποια εἰκόνα ἀπό ἄλλη Ἱερά Μητρόπολη.

5. Ἐπίσης, ἐπειδή ἡ τάξη τῆς θείας λατρείας ἀπαιτεῖ τά κανδήλια μας νά εἶναι μέ
λάδι καί διαπιστώνουμε ὅτι σέ κάποιες ἐνορίες ἔχουν ἀντικατασταθεῖ μέ ἠλεκτρικά χά-
ριν εὐκολίας, παρακαλῶ νά ἐπανέλθουμε στήν καθιερωμένη παράδοση. Τό αὐτό καί
σχετικά μέ τήν τοποθέτηση εἰκόνων καί ἄλλων ἀντικειμένων στούς ἱερούς ναούς, τά
ὅποια εἶναι ἀκαλαίσθητα καί προκαλοῦν ἄσχημη ἐντύπωση στούς πιστούς. Ἐπιθυμῶ,
ἐπισκεπτόμενος συντόμως ὅλους τούς ναούς, νά δῶ ἀπό κοντά τήν νοικοκυροσύνη, τήν
λιτότητα στήν ὑπαρξη ἱερῶν ἀντικειμένων, ιδίως ἐπάνω στήν Ἀγία Τράπεζα καί πέριξ
αὐτῆς, καθῶς καί τήν καθαριότητα. Φροντίστε ἀκόμη νά ὑπάρχει αξιοπρεπής μικροφω-
νική ἐγκατάσταση, προκειμένου ὁ λαός μας νά μπορεῖ νά συμμετέχει στή θεία λατρεία
χωρίς δυσκολία. Ὃπου ὑπάρχει ἀνάγκη ἀλλαγῆς, ρυθμίσεως ἢ τοποθέτησης καινούρ-
γιας, παρακαλῶ νά ἐπικοινωνεῖτε πρῶτα μαζί μου, γιά νά λαμβάνετε σχετικές ὁδηγίες.

6. Οἱ ἱερεῖς τῆς πόλεως ὀφείλουν νά εἶναι παρόντες τουλάχιστον στόν ἑσπερινό
κατά τάς πανηγύρεις ὅλων τῶν ἐνοριακῶν ἐν τῇ πόλει ναῶν. Ὡσαύτως καί οἱ ἱερεῖς τῶν
χωριῶν, στίς πανηγύρεις τῆς Ἀρχιερατικῆς των περιφερείας. Εἶναι ἀπαράδεκτο νά μήν
χαιρόμαστε μέ τήν χαρά τῶν ἀδελφῶν καί συλλειτουργῶν, νά μήν τιμοῦμε τόν κόπο τόν
ὁποῖο καταβάλλουν διά τήν πανήγυρη τῶν ναῶν των, νά μήν δίδουμε στόν λαόν μας τήν
εἰκόνα τῆς ἐνότητος, τῆς φιλαδελφίας, τῆς ἀγάπης. Θά εἶμαι, Θεοῦ θέλοντος, παρῶν στίς
πανηγύρεις. Δέν θέλω νά λυπηθῶ γιά τυχόν ἀδικαιολόγητη ἀπουσία κάποιων, ἢ ὅποια
θά μαρτυρεῖ τουλάχιστον ἀμέλεια καί δέν θέλω νά σκεφθῶ ὅτι θά πρόκειται γιά
ἐσκεμμένη περιφρόνηση.

7. Κατά τά συλλεΐτουργα καί κατά τούς πανηγυρικούς ἑσπερινούς θέλω νά τηρεῖτε
τήν ἐξῆς τάξη: **«μεταξύ ὁμοβάθμων προηγούνται οἱ ἔχοντες πρεσβεῖα ἱερωσύνης»**.
Ἀκόμη, ἡ σειρά τῶν ὀφφικιούχων ἔχει ὡς ἐξῆς: **προηγούνται οἱ ἀρχιμανδρίτες καί
ἔπονται οἱ πρωτοπρεσβύτεροι, οἱ σταυροφόροι οἰκονόμοι, οἱ οἰκονόμοι καί οἱ πρε-
σβύτεροι**. Σέ κάθε τάξη ὀφφικιούχων λοιπόν θά προηγούνται οἱ παλαιότεροι στήν
ἱερωσύνη ἐν συγκρίσει μέ τούς ὁμοβάθμους τους.

8. Καθιερώνουμε κάθε Τρίτη καί ὥρα 5.30 τό ἀπόγευμα Ἑσπερινό, μέ χοροστασία
μας, καί ἑσπερινό κήρυγμά μας στον Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό τοῦ Ἀγίου Νικολάου Τρι-
κάλων. Κρίνουμε ὑποχρεωτική τήν παρουσία ὅλων τῶν ἱερέων τῆς πόλεως. Καμία ἐνορία
δέν θά κάνει ἀκολουθία, παράκληση, ἑσπερινό κήρυγμα κατ' αὐτή τήν ὥρα. Ἐφόσον συ-
μπίπτει παραμονή μεγάλης ἐορτῆς, θά ἔχουμε προαναγγεῖλει ἀπό τήν προηγούμενη
ἑβδομάδα τό τροποποιημένο πρόγραμμα. Παρακαλῶ λοιπόν γιά τήν συμμετοχή σας,
ὅπως καί γιά τήν ἐνημέρωση τῶν ἐνοριτῶν σας ἀπό τήν προηγούμενη Κυριακή.

9. Ὅλοι οἱ ναοί τῆς πόλεως, κατά τήν πανήγυρή τους, θά τελοῦν ἱερά ἀγρυπνία
κατά τό βράδυ τῆς παραμονῆς, ἐκτός ἐάν συμπίπτει ἡ παραμονή τῆς πανηγύρεως νά
εἶναι τήν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου. Τό ἀπόγευμα τῆς ἐορτῆς, μετά τήν τέλεση τοῦ μεθεορτου
ἑσπερινοῦ, θά καθιερωθεῖ ἱερά λιτανεία δι' ἅπαντας τούς ἐνοριακοὺς ναούς, κατά τήν
τάξη τῆς Ἐκκλησίας, πλήν τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ μας ναοῦ, στόν ὁποῖο ἡ λιτανεία

θά γίνεται τό πρωί τῆς ἀγωνύμου ἡμέρας, μέ τό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας. Ἀναφορικά μέ τήν λιτανεία τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος, ἐπί τῇ μνήμῃ τοῦ προστάτου μας Ἀγίου Βησσαρίωνος, θά παραμείνει ὡς ἔχει, τό ἀπόγευμα τῆς παραμονῆς. Παρακαλῶ καί ἐδῶ γιά τήν συμμετοχή σας, τήν ὁποία θεωρῶ ὑποχρεωτική γιά τούς ἱερεῖς τῆς πόλεως.

10. Ζητῶ ἄμεση ἐνημέρωση γιά κηδεῖες πού τελοῦνται στίς ἐνορίες σας, ιδίως νέων ἀνθρώπων, οἰκογενειάρχων καί ἄλλων προσώπων, ὅπου ὁ λαός μας θά ἤθελε τόν ἐπίσκοπό του νά εἶναι παρών, ὡς ὁ ἐπικεφαλῆς τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας. Ἀντίστοιχη ἐνημέρωση ζητῶ καί γιά τά μνημόσυνα αὐτῶν τῶν συνανθρώπων μας. Εἶναι χρέος τοῦ ἐπισκόπου νά συμμετέχει στήν χαρά καί τήν λύπη τοῦ λαοῦ του. Κρίνω λοιπόν ἐπιτακτική, ἐκτός ἐάν ὑπάρχει κάποια ἀνειλλημμένη ὑποχρέωση, τήν παρουσία μου σέ ἐξοδίους ἀκολουθίας νεωτέρων σέ ἡλικία καί, ἂν αὐτό δέν καθίσταται ἐφικτό, στά μνημόσυνά τους.

11. Ζητῶ τήν ἱεροπρέπεια καί τήν σοβαρότητα κατά τήν τέλεση τῶν ἀκολουθιῶν τῆς βαπτίσεως καί τοῦ γάμου. Χρειάζεται νά δίδουμε στούς ἀνθρώπους, πολλοί ἐκ τῶν ὁποίων ἔρχονται στό ναό μόνο κατ' αὐτές τίς περιστάσεις, τήν αἴσθηση τοῦ μυστηρίου, ὅπως ἐπίσης καί τοῦ ἡθους τῆς Ἐκκλησίας. Καλό εἶναι, ὅταν τούς συναντᾶτε γιά νά σᾶς προσκομίσουν τά δικαιολογητικά γιά τήν ἄδεια γάμου καί τά πιστοποιητικά γιά τήν βάπτιση, νά τούς ἐνημερῶντε γιά τό τί συμβαίνει κατά τήν τέλεση τοῦ μυστηρίου. Νά τούς ἐπισημαίνετε τήν ἀνάγκη γιά ἐκκλησιαστικότητα, γιά ἀποφυγή ὑπερβολῶν στούς στολισμούς, γιά εὐπρεπῆ ἐνδυμασία, ὅπως ἐπίσης καί γιά τήν ἀνάγκη προσευχῆς τήν ὥρα ἐκεῖνη. Ἀναφορικά μέ τήν συνεχόμενη τέλεση γάμου καί βαπτίσεως, παρακαλῶ νά ἐνημερῶντε τούς ἀνθρώπους ὅτι ἔχει σημασία ἡ αὐτοτέλεια τοῦ κάθε μυστηρίου. Ὅτι καλό θά εἶναι, ἐφόσον δέν εἶναι ἐφικτή ἡ τέλεση ἑνός ἐκ τῶν δύο μυστηρίων ἄλλη ἡμέρα, νά ὑπάρχει ἕνα εὐλόγο χρονικό κενό μεταξύ τοῦ ἑνός καί τοῦ ἄλλου, προκειμένου νά μήν ὑπάρχει σύγχυση μεταξύ των καί νά γίνεται κατανοητή καί ἀντιληπτή ἡ ἀνάγκη γιά σεβασμό στήν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας, ἡ ὁποία δέν μπορεῖ νά κινεῖται μονίμως στά πλαίσια τοῦ «κατ' οἰκονομίαν», ὅταν αὐτό γίνεται μέ περιφρόνηση στίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ.

Β. Ποιμαντική

1. Θεωρῶ ἀπαραίτητη τήν δραστηριοποίηση τῶν ἐνοριῶν ὡς πρὸς τό ἔργο τῆς νεότητος. Ὅπου δέν ὑπάρχουν κατηχητικά σχολεῖα, ζητῶ τήν ἴδρυση καί τήν λειτουργία τους. Ἀκόμη κι ἂν τά παιδιά δέν εἶναι πολλά, ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νά δείχνει ὅτι λαμβάνει μέριμνα γιά τήν κατήχησή τους. Δέν μποροῦμε νά ἐπαναπαυόμαστε στήν διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν, τό ὁποῖο, ὅπως διαφαίνεται, ἴσως ἀλλάξει καί περιχόμενο καί προσανατολισμό. Ἡ κατήχηση εἶναι χρέος τῆς Ἐκκλησίας πρωτίστως καί μάλιστα τῆς ἐνορίας. Ὀφείλουμε λοιπόν νά ἐνεργοποιηθοῦμε ὅλοι. Ζητῶ νά με ἐνημερώσετε σχετικά μέ τό κατηχητικό πρόγραμμα τό ὁποῖο ἔχετε καταρτίσει ἢ θά καταρτίσετε. Νά ἀναζητήσετε κατηχητές, οἱ ὁποῖοι θά σᾶς πλαισιώσουν. Νά ἀξιοποιήσετε ὑποδομές, ὅπως πνευματικά κέντρα ἢ αἵθουσες πού ἀνήκουν στόν Ἱερό Ναό. Γενικῶς, νά δείξετε πρὸς τόν λαό μας ὅτι ἡ νεολαία μας εἶναι μία ἀπό τίς κυριότερες φροντίδες μας.

2. Ἡ φιλανθρωπία εἶναι πάλι πρωτίστης σημασίας ἔργο στίς ἐνορίες. Γνωρίζω ὅτι ἀρκετοί ἐξ ὑμῶν ἐπιτελεῖτε ἤδη σημαντικό ἔργο καί εἶμαι χαρούμενος γι' αὐτό. Θέλω ὅμως ὅλοι μαζί νά προχωρήσουμε «εἰς παροξυσμόν καλῶν ἔργων» (Εβρ. 10,24), προκειμέ-

νου νά δώσουμε τήν καλύτερη δυνατή μαρτυρία στήν ἐποχή μας, ἡ ὁποία ἐπιμένει νά ἀμφισβητεῖ τήν ἀγάπη πού προσφέρουμε. Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις θά προχωρήσει στήν ἴδρυση Συσσιτίου στό κέντρο τῆς πόλεως, γιά νά μήν ὑπάρξει κανείς στόν τόπο μας ὁ ὁποῖος νά μήν βρίσκει ἕνα πιᾶτο φαγητό. Σ' αὐτό τό ἔργο θά χρειαστοῦμε τήν συνδρομή ὅλων τῶν ἐνοριῶν, ὅχι μόνο ὑλικά, ἀλλά, κυρίως, ὅσον ἀφορᾷ στόν ἐθελοντισμό. Γενικό-τερα, ζητῶ τήν δραστηριοποίηση τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου. Καί αὐτή δέν μπορεῖ νά ἔρθει ἐάν ἐμεῖς ὡς πατέρες πνευματικοί δέν ἐμπνεύσουμε, δέν προσκαλέσουμε, δέν ἀπευθυνθοῦμε στούς πιστούς μας προσωπικά. Παρακαλῶ λοιπόν γιά τήν ἐνεργοποίηση ὅλων καί τήν συμπόρευση.

3. Μεγίστης σημασίας εἶναι καί ἡ ἀνανέωση τοῦ ἔμψυχου δυναμικοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Ἐφόσον ὑπάρχουν ὑποψήφιοι κληρικοί στίς ἐνορίες σας, παρακαλῶ νά μοῦ τό γνωστοποιήσετε καί νά τούς φέρετε σέ ἐπικοινωνία μαζί μου. Τό αὐτό νά κάνετε στήν καλλιέργεια τῶν ἱερατικῶν κλίσεων. Νά ἔχετε φροντίδα ὥστε νέα παιδιά νά διακονοῦν τό Ἱερό βῆμα, μετά σεβασμοῦ καί προσοχῆς. Νά ἐμπνεόνται ἀπό τήν λειτουργική καί πνευματική ζωή τῆς Ἐκκλησίας μας, γιά νά ἔχουν τήν εὐκαιρία, ἐάν ὁ Θεός εὐδοκήσῃ, στό μέλλον νά διακονήσουν καί ἀπό τίς τάξεις τοῦ ἱεροῦ κλήρου τόν λαό μας.

4. Ἐπίσης, ἀναφορικά μέ τό θεσμό τῆς ἐξομολογήσεως, παρακαλῶ νά εἴμαστε ἰδιαίτερος διακριτικοί. Οἱ ἄνθρωποι ἔρχονται σέ μᾶς γιά νά ἐναποθέσουν τίς ἁμαρτίες τους, νά λάβουν πνευματική καθοδήγηση καί νά πορευθοῦν ἐν ἐλευθερίᾳ στήν ζωή τους. Δέν ἔρχονται γιά νά ὑποταχθοῦν ὡς οἱ μοναχοί στά μοναστήρια. Φαινόμενα γεροντισμοῦ δέν μποροῦν νά γίνονται ἀνεκτά. Πόσο μάλλον φαινόμενα φανατισμοῦ, προσωπολατρίας καί καλλιιεργείας πνεύματος ὁπαδισμοῦ. Ὅλα αὐτά εἶναι νοοτροπίες ἄρρωστες καί γιά τούς ἀγάμους, πόσο μάλλον γιά τούς ἐγγάμους. Παρακαλῶ λοιπόν νά ἔχουμε ἐπίγνωση τῆς ἀποστολῆς μας πού εἶναι νά συμβάλλουμε στήν ἐλευθερία τῶν πιστῶν ἀπό τά πάθη καί τήν εὕρεση τῆς πνευματικῆς των ταυτότητος καί ὅχι στήν ἐξάρτησή τους ἀπό ἐμᾶς.

Γ. Διοικητικά θέματα

1. Τά διοικητικά θέματα τῶν ἐνοριῶν σας ὀφείλετε νά τὰ ἀντιμετωπίζετε κατὰ τήν τάξη τῶν ἱερῶν κανόνων καί τῆς ἰσχύουσας ἐκκλησιαστικῆς νομοθεσίας. Τό Μητροπολιτικό Συμβούλιο θά ἐπιληφθεῖ κάθε ὑποθέσεως πού ἀνάγεται σέ ἔργα, ἀγορές, ἐκποιήσεις, ἐκμισθώσεις κ.λπ., ὅπως αὐτά ρυθμίζονται στίς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979 «Περί Ἱερῶν Ναῶν καί Ἐνοριῶν» (Φ.Ε.Κ. τ. Α' 1/1980). Ὅλα τά ἔργα πού γίνονται στούς ναούς πρέπει νά εἶναι νομίμως κατοχυρωμένα καί ὅχι αὐθαίρετα καί παράνομα μέ ὅλες τίς δυσμενεῖς συνέπειες. Οἱ αὐθαιρεσίες, ὅπου ὑπάρχουν, δέν συμφέρουν. Οἱ ἔλεγχοι πού θά διενεργηθοῦν θά τίς ἀποκαλύψουν καί θά εὕρεθοῦμε ἅπαντες πρὸ δυσάρεστων καταστάσεων. Τά οἰκονομικά ἐπίσης τῶν Ἱερῶν Ναῶν σας ὀφείλετε οἱ Πρόεδροι τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων μαζί μέ τούς Ἐκκλησιαστικούς Συμβούλους νά τηρεῖτε μέ τάξη, νομιμότητα καί ἐπιμέλεια. Νά ἐκπληρώνετε τίς ὑποχρεώσεις ἔναντι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί τῶν τρίτων. Ἡ καλή καί χρηστή διαχείριση τοῦ χρήματος πρέπει νά χαρακτηρίζει ὅλους μας.

2. Ἐπίσης ἐπιθυμῶ ἀρμονική συνεργασία μέ τὰ λαϊκά μέλη τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων. Τά κλειδιά τοῦ παγκαριοῦ δέν ἐπιτρέπεται νά τὰ ἔχει μόνος ὁ Πρόεδρος ἢ μόνον τὰ λαϊκά μέλη τοῦ Συμβουλίου. Θά ὑπάρχουν τουλάχιστον τρία κλειδιά γιά τό κά-

θε παγκάρι. Ένα θά κρατᾷ ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, ἓνα ὁ ταμίας καί ἓνα κάποιο ἀπό τὰ ὑπόλοιπα λαϊκά μέλη. Στήν καταμέτρηση θά παρευρίσκονται ἅπαντες καί τὸ παγκάρι θά ἀνοίγει ἐνώπιον ὅλων. Ἐπίσης, ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς ἡ τοποθέτηση δίσκου πάνω στό παγκάρι. Τά χρήματα πού δίνει ὁ κόσμος γιά τὸ κερί πρέπει νά τοποθετοῦνται στό παγκάρι καί ὄχι σέ δίσκο, γιά νά μὴ δίδονται ἀφορμές σκανδαλισμοῦ τῶν πιστῶν.

3. Απαγορεύεται αὐστηρῶς ἡ ἔκθεση καί πώληση εἰδῶν εὐλαβείας στοὺς ἱερούς ναοὺς. Δέν μπορεῖ ὁ οἶκος τοῦ Κυρίου νά γίνεται οἶκος ἐμπορίου. Ὅπου αὐτὸ συμβαίνει, νά γνωρίζετε ὅτι μετὰ λύτης μου θά ἀναγκαστῶ νά λάβω μέτρα.

4. Προκειμένου νά ἔχουμε μία πλήρη εἰκόνα γιά τὴν κατάσταση τῶν ἱερῶν ναῶν θά πραγματοποιήσουμε διοικητικό καί οἰκονομικό ἔλεγχο. Παρακαλῶ λοιπόν νά ἐτοιμάσετε τὰ βιβλία τοῦ ναοῦ σας καί νά εἴστε ἕτοιμοι γιά νά μοῦ ἐκθέσετε τὴν κατάστασή του. Θέλω νά ἔχω προσωπικά ὁ ἴδιος γνώμη, προκειμένου νά χαράξουμε πορεία, στὶς δύσκολες περιστάσεις τίς ὁποῖες διερχόμαστε.

Δ. Αναφορικά μέ τὴν ἱερατική ζωὴ

1. Οἱ ἱερατικές συνάξεις, οἱ ὁποῖες θά γίνονται ἀνά τακτὰ χρονικά διαστήματα, ἔχουν ὡς σκοπὸ τους τὴν ποιμαντική ἐπιμόρφωση ὅλων, προκειμένου νά μπορούμε νά ἐπιτελοῦμε τὸ πνευματικό καί ποιμαντικό μας ἔργο ἀρτιότερα. Γι' αὐτὸ καί ἡ συμμετοχὴ ὅλων τῶν κληρικῶν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καθίσταται ὑποχρεωτική. Θά εἰδοποιεῖστε ἐγκαίρως. Ἄν κάποιος χρειαστεῖ νά λείψει γιά λόγους οἱ ὁποῖοι ὑπερβαίνουν τὴν θέλησή του, ὀφείλει νά ἔχει ἐνημερώσει σχετικῶς τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη καί νά ἔχει λάβει ἄδεια. Στὸ ζήτημα αὐτὸ θά εἶμαι ἰδιαίτερως αὐστηρὸς, ἂν καί ἐλπίζω ὅτι δέν θά χρειαστεῖ.

2. Γιά ὅλα τὰ ὑπηρεσιακὰ ζητήματα, ὅπως ἄδειες, μετακινήσεις, ἐκδρομές ἐνοριῶν, θά μέ ἐνημερώνετε καί θά λαμβάνετε ἔγκριση ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη. Τό ἴδιο θά γίνεται καί γιά θέματα τὰ ὁποῖα ἔχουν νά κάνουν μέ τὸν ναὸ σας. Γιά ὁποιοσδήποτε ἀνακαινίσεις, γιά παραγγελία εἰκόνων καί ἀγιογραφιῶν, γιά ἀγορές, γιά τὰ σκεύη, τὰ στασίδια, γιά τὸν ἐξοπλισμὸ τῶν πνευματικῶν κέντρων καί γενικότερα γιά κάθε δαπάνη ἢ ὁποῖα θά πρέπει νά καλυφθεῖ ἀπὸ τὸν προϋπολογισμό τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, θά πρέπει νά φέροντε πρακτικὸ πρὸς ἔγκριση ἀπὸ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο. Αὐτὸ θά γίνεται γιά δική σας προστασία καί γιά νά εἴστε καλυμμένοι σέ ὁποιοδήποτε ἔλεγχο, ἀλλὰ καί γιά νά εἶναι ἐνήμερος ὁ Μητροπολίτης γιά τὴν διάθεση τῶν χρημάτων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

3. Ἀπέναντι στὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ, σέ πιστεύοντες καί μὴ, ὀφείλετε νά εἴστε εὐγενεῖς καί διακριτικοί. Ἀκόμη κι ἂν ἡ συμπεριφορὰ τῶν ἀνθρώπων ἐναντί μας δέν εἶναι ἡ δέουσα, μέ τὸ ἦθος καί τὴν ἀγάπη μας μπορούμε νά τοὺς βοηθήσουμε νά κατανοήσουν τὸ ἐσφαλμένον τους. Ἡ ὀργίλη ἀντίδραση, ἡ ἀπρόσεκτη συμπεριφορὰ, ἡ ἀγένεια δέν βοηθοῦν τοὺς ἀνθρώπους νά ἔρθουν κοντὰ στὴν Ἐκκλησία, ἀλλὰ τοὺς ἀπωθοῦν. Ἀνάλογη πρέπει νά εἶναι ἡ συμπεριφορὰ σας κατὰ τὴν τέλεση τῶν μυστηρίων. Ἡ νοουθεσία πρέπει νά γίνεται μέ σταθερό, παρακλητικό καί ξεκάθαρο λόγο, ὄχι ὁμως μέ φωνασκίες καί ἐκνευρισμό. Ἄς προσευχόμαστε περισσότερο ὅταν πρόκειται νά μιλήσουμε ἢ νά νοουθετήσουμε. Ἀντίστοιχη, παρακαλῶ, νά εἶναι καί ἡ συμπεριφορὰ σας πρὸς τοὺς συνεφημερίους σας, τοὺς ἀδελφούς καί τοὺς συλλειτουργούς.

4. Ίδιαίτερη προσοχή χρειάζεται κατά τις χρηματικές συναλλαγές με τούς ανθρώπους. Ίδίως κατά τὰ μυστήρια γιά ὅποιοδήποτε χρηματικό ποσό λαμβάνετε, ὀφείλετε νά ἐκδίδετε ἀπόδειξη. Ἐπίσης, ἀπάδει νά ζητᾶτε ἀπό τούς ἀνθρώπους συγκεκριμένα ποσά. Ἡ εὐγένεια, ἡ καλοσύνη καί ἡ ἀγάπη κάνουν τήν διάθεση τῶν ἀνθρώπων ἔναντί μας καλύτερη.

5. Παρακαλῶ καί ζητῶ ἀπό ὅλους νά πορεύεστε «ίματισμένοι καί σωφρονοῦντες» (Μάρκ. 5,15) ὅταν κυκλοφορεῖτε στόν δρόμο. Νά φορᾶτε τό ἐξώρασο ἢ τό κοντόρασό σας καί τό καλυμμαύχι σας. Τό ἴδιο ἰσχύει καί ὅταν ἔρχεστε στήν Ἱερᾶ Μητρόπολη. Ἡ ἐμφάνισή σας δείχνει τόσο τόν αὐτοσεβασμό καί τήν ἱερατική σας αὐτοσυνειδησία, ἀλλά καί τόν σεβασμό τόσο πρὸς τόν Ἐπίσκοπο ὅσο καί πρὸς τούς ἀνθρώπους.

6. Ἐπειδή τὰ τελευταῖα χρόνια, καί ὄχι μόνο στόν τόπο μας, ἀλλά καί ἀλλοῦ, παρουσιάζεται τό φαινόμενο ἔγγαμοι κληρικοί νά ἐνδύονται κατά τόν τρόπο τῶν ἀγάμων, ὀφείλω νά σᾶς ἐπισημάνω ὅτι ὁ καθένας μας καλεῖται νά ἀκολουθεῖ τήν δέουσα ἐκκλησιαστική τάξη. Ὁ ἔγγαμος κληρικός δέν φορᾷ σκουφί καλογερικό, οὔτε ζώνη, οὔτε κρατᾷ καλογερικό μπαστούνι-ραβδί. Αὐτό ἰσχύει καί ἐντός τοῦ ναοῦ καί πολύ περισσότερο ἐκτός αὐτοῦ. Οὔτε κατά τήν ὁδήγηση καί κατά τόν περίπατο ἐπιτρέπεται οἱ ἔγγαμοι νά φοροῦν σκουφί, καθῶς, σύν τοῖς ἄλλοις, ἄν συνοδεύονται ἀπό τίς πρεσβυτέρες τους, προκαλοῦν ἐσφαλμένες ἐντυπώσεις στούς πιστούς. Τό αὐτό καί οἱ ἄγαμοι. Νά φοροῦν τό καλογερικό καλυμμαύχι ἢ, καλύτερα, τό ἱερατικό, ὅταν κυκλοφοροῦν στόν κόσμον, καί ὄχι σκουφί, τό ὅποιο εἶναι γιά ἐργασίες ἐντός τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

7. Ἐπειδή στήν Ἐκκλησία ὅλα προσφέρονται καί δέν ζητοῦνται, παρακαλῶ νά μήν ἔρχεστε στό γραφεῖο μου ζητῶντας ὀφθίκια, μεταθέσεις καί ὑπηρεσιακές ἀλλαγές. Θά παρακολουθῶ τόν καθέναν σας μέ προσοχή καί ἀναλόγως τοῦ ἔργου του θά κρίνω καί θά ἐπιβραβεύω.

Ἀγαπητοί μου πατέρες καί ἀδελφοί,

Ὁ ἀποστολικός λόγος ἅς εἶναι ὁ ὁδηγός στήν πνευματική μας συμπόρευση: «μή συσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλά μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοός ὑμῶν, εἰς τό δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, τό ἀγαθόν καί εὐάρεστον καί τέλειον... οὕτως οἱ πολλοί ἐν σῳμᾷ ἐσμεν ἐν Χριστῷ, ὁ δέ καθ' εἰς ἀλλήλων μέλη. Ἔχοντες δέ χαρίσματα κατὰ τήν χάριν τήν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα, εἴτε προφητείαν, κατὰ τήν ἀναλογίαν τῆς πίστεως, εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει, ὁ μεταδιδούς, ἐν ἀπλότητι, ὁ προΐστάμενος, ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν, ἐν ἰλαρότητι. Ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. Ἀποστυγοῦντες τό πονηρόν, κολλῶμενοι τῷ ἀγαθῷ, τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, τῇ σπουδῇ μή ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες, τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, ταῖς χρείαις τῶν ἀγίων κοινωνοῦντες, τήν φιλοξενίαν διώκοντες. Εὐλογεῖτε τούς διώκοντας ὑμᾶς, εὐλογεῖτε καί μή καταρᾶσθε. Χαίρειν μετὰ χαιρόντων καί κλαίειν μετὰ κλαιόντων. Τό αὐτό εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες» (Ρωμ. 12, 2, 5-16).

Δηλαδή: «Μήν προσαρμόζεστε στήν νοοτροπία αὐτοῦ τοῦ κόσμου, ἀλλά νά μεταμορφώνεστε συνεχῶς πρὸς τό καλό, ἀποκτῶντας τό νέο φρόνημα τοῦ πιστοῦ. Ἔτσι θά μπορεῖτε νά διακρίνετε ποιοῦ εἶναι τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, τό καλό καί ἀρεστό στόν Θεό καί τέλειο... τό πλῆθος τῶν χριστιανῶν εἴμαστε ἓνα σῶμα χάρις στόν Χριστό, καί καθένας μας ἀποτελεῖ μέλος τοῦ σώματος, πού μέλη του εἶναι καί ὅλοι οἱ ἄλλοι. Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ μᾶς ἔδωσε διάφορα πνευματικά χαρίσματα. Ἄλλος εἶναι προφήτης, γιά νά κηρύττει

ανάλογα μέ τόν βαθμό τῆς πίστεώς του. Ἄλλος ἔχει τό χάρισμα τῆς διακονίας, γιά νά προσφέρει τίς ὑπηρεσίες του. Τό ἴδιο κάνει κι ὁ διδάσκαλος τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ μέ τήν διδασκαλία. Κι ὅποιος ἔχει τό χάρισμα νά στηρίζει τούς ἀδελφούς, νά τούς στηρίζει. Ἀλλά καί ὅποιος μοιράζει τά ἀγαθά του μέ τούς ἄλλους, νά τό κάνει μέ ἀπλότητα. Ὁ προϊστάμενος νά δείχνει ζῆλο γιά τό ἔργο του. Ὅποιος μοιράζει τίς ἐλεημοσύνες νά τό κάνει μέ καλοσύνη. Ἡ ἀγάπη σας νά εἶναι εἰλικρινής. Νά ἀποστρέψετε τό κακό καί νά ἀκολουθεῖτε τό καλό. Νά δείχνετε μέ στοργή τήν ἀγάπη σας γιά τούς ἄλλους πιστούς. Νά συναγωνίζεστε ποιός θά δείξει περισσότερη ἐκτίμηση στόν ἄλλο. Μήν εἴστε ὀκνηροί σ' ὅ,τι πρέπει νά δείχνετε ζῆλο, νά ἔχετε πνευματικό ἐνθουσιασμό, νά ὑπηρετεῖτε τόν Κύριο. Ἡ ἐλπίδα νά σᾶς δίνει χαρά. Νά ἔχετε ὑπομονή στίς δοκιμασίες. Νά ἐπιμένετε στήν προσευχή. Νά βοηθᾶτε τούς ἄλλους χριστιανούς, ὅταν βρίσκονται σέ ἀνάγκη, καί νά ἐπιδιώκετε νά φιλοξενεῖτε τούς ἀδελφούς. Νά προσεύχεστε γιά τό καλό τῶν διωκτῶν σας, νά ζητᾶτε τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ γι' αὐτούς καί ὄχι νά τούς καταριέστε. Νά μετέχετε στήν χαρά ὅσων χαίρονται καί στήν λύπη ὅσων λυποῦνται. Νά ἔχετε ὁμόνοια μεταξύ σας».

Μέ αὐτές τίς σκέψεις ἐπιθυμῶ νά καλέσω σ' αὐτήν τήν νέα σελίδα νά συμπορευτοῦμε ἐν ἀγάπῃ. Νά θέσουμε «τήν χεῖρα ἐπ' ἄροτρον» (Λουκ. 9,62) καί νά καταθέσουμε τήν μαρτυρία τῆς πίστεως στόν κόσμο καί τόν ἄνθρωπο!

«Ὁ Θεός τῆς ἐλπίδος πληρῶσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καί εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τό περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει Πνεύματος Ἁγίου» (Ρωμ. 15, 13)!

Μετ' εὐχῶν καί τῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΑΣ

+ Ο ΤΡΙΚΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ